

Taluppfattning

Förskoleklass	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Åk 5	Åk 6
<p>”Se” tal, grupperade med snabbtitt (subitiserar), att direkt uppfatta skillnaden mellan en, två, tre eller fyra enheter.</p> <p>Antalskonservation, att när barnet väl konstaterat hur många föremål som finns i en mängd, så förändras inte antalet om man flyttar föremålen.</p> <p>Ett-ett-principen, vi tar ett föremål i taget och säger (motoriskt visar) ett räkneord för varje föremål.</p> <p>Kardinaltalsprincipen, att det sist uppräknade räkneordet talet om hur många det är i hela mängden</p> <p>Ramsräkna framåt 0 - 50</p> <p>Ramsräkna bakåt 20 – 0</p> <p>Börja på ... och fortsätt räkna (inom talområdet 0 – 20)</p> <p>Namnge talen 0 – 20</p> <p>Talens grannar 0 – 12</p> <p>Ordningstalen 1:a- 10:e</p>	<p>Naturliga tal 0-100</p> <p>Räkneramsan 0-100 framåt och bakåt, kunna börja var som helst, talens grannar vid tiotalen</p> <p>Tallinjen 0-100, läsa av och markera tal på olika tallinjer</p> <p>Flera än, färre än, lika många</p> <p>Större än >, mindre än <</p> <p>”Se” tal, grupperade, med snabbtitt (subitiserar)</p> <p>Talen 11-19</p> <p>2-hopp, 5-hopp, 10-hopp (7,17,27,37..) framåt och bakåt</p> <p>Udda och jämna tal</p> <p>Talkombinationerna för talen 1-10</p> <p>Ordningstalen 1:a- 10:e</p> <p>Tiobassystemet, växla tio</p> <p>Siffror/tal- talet 10 har två siffror</p> <p>Nollan i tvåsiffriga tal</p>	<p>Naturliga tal 0-100</p> <p>Räkneramsan 0-1000, kunna börja var som helst och räkna framåt och bakåt, alla övergångar</p> <p>Tallinjen 0-1000, läsa av och markera tal på olika tallinjer</p> <p>> och < inom talområdet 0-1000</p> <p>Talkombinationerna för talen 11-19</p> <p>Ordningstalen tom 31:a</p> <p>Tiobassystemet 1, 10, 100 med växlingar</p> <p>Nollan i tresiffriga tal</p>	<p>Naturliga tal 0-10 000</p> <p>Räkneramsan 0-10 000, kunna börja var som helst och räkna framåt och bakåt, alla övergångar</p> <p>Tallinjen 0-10 000, läsa av och markera tal på olika tallinjer</p> <p>> och < inom talområdet 0-10 000</p> <p>100-hopp som 2850,2950,3050. 1000-hopp</p> <p>Ordningstalen, alla tal</p> <p>Tiobassystemet 1, 10, 100, 1000 med växlingar</p> <p>Nollan i fyrsiffriga tal</p>	<p>Naturliga tal 0-100 000</p> <p>Räkna framåt och bakåt vid alla övergångar</p> <p>Rationella tal: bråk och decimaltal</p> <p>Decimaltal: Tiondelar</p> <p>Tallinjer 0-100 000, läsa av, markera tal och rita</p> <p>1-, 10-, 100- hopp med övergångar</p> <p>Talföljder, ange regel</p> <p>Talsystemet åt vänster 10 gånger större i varje talsort, åt höger 10 gånger mindre</p> <p>Tiondelar</p> <p>Decimaltecknet visar ental</p> <p>Bråk som del av helhet</p> <p>$1=2/2 = 3/3 = 4/4 = 10/10$</p> <p>Tiondelar, även blandad form</p> <p>Jämförelse tiondelar i bråk och decimaltal, bilder, språk, symboler, tallinje</p> <p>Visa samband mellan tal i bråkform och decimaltal</p>	<p>Naturliga tal 0-</p> <p>Rationella tal: bråk och decimaltal</p> <p>Decimaltal: Hundradelar, tusendelar</p> <p>Negativa tal: tallinje, storleksordna</p> <p>+/- på miniräknaren</p> <p>Prefixen: kilo, hekto, deci, centi, milli</p> <p>Miljon, miljard</p> <p>Talföljder, ange regel</p> <p>Tallinjer med bråk, decimaltal och procent</p> <p>Positionssystemet decimaltal, två och tre decimaler</p> <p>Babyloniska talsystemet kopplat till tid, minuter, sekunder</p> <p>Bråk som del av helhet, generellt</p> <p>$1=100/100 = 1000/1000$</p> <p>Bråk som del av antal, generellt</p>	<p>Naturliga tal 0-</p> <p>Visa potenser</p> <p>Rationella tal: bråk och decimaltal</p> <p>Decimaltal: generalisera</p> <p>Negativa tal: räkna med dem</p> <p>Delbarhet</p> <p>Faktorisering: dela upp tal eller uttryck i faktorer som ger samma produkt. Talet 12 kan faktoriseras som $2*6$ eller $3*4$</p> <p>Triangel, kvadrattal, mönster</p> <p>Talföljder; ange generell regel</p> <p>Positionssystemet generellt</p> <p>Binära talsystemet</p> <p>Bråk i olika situationer</p> <p>Bråk i vardagen</p> <p>Bråk som anger skala</p> <p>Bråk som anger förhållande</p>

<p>Begreppen före/efter</p> <p>Begreppen många, fler, flest</p> <p>Begreppen få, färre, först</p> <p>Begreppen likhet och skillnad</p> <p>Begreppen ett mer, ett mindre</p> <p>Störst först –principen (tärning)</p> <p>Uppskatta inom talområdet 0 – 20</p> <p>Klassificering, sortering och mönster , kunna uppfatta likheter och skillnader</p>	<p>Positionssystemet i tvåsiffriga tal (ental och 10-tal)</p> <p>Talområdet 0-100, visa, rita och beskriva med 10-basmaterial</p> <p>Hälften av helhet</p> <p>Hälften av antal, tex 4, 60</p>	<p>Positionssystemet – tresiffriga tal (ental, 10-tal och 100-tal)</p> <p>Talområdet 0-1000, visa, rita och beskriva med 10-basmaterial</p> <p>Gamla symboler för 10-potenser tex Egypten, Kina, Maya</p> <p>Stambråk, tex $\frac{1}{3}$ och $\frac{1}{4}$ av helhet</p> <p>Enkla bråk, tex $\frac{2}{3}$ och $\frac{3}{4}$ av helheter</p> <p>Hälften av antal, tex 30, 50, 64</p>	<p>Positionssystemet- fyrsiffriga tal</p> <p>Talområdet 0-10000, visa, rita och beskriva med 10-basmaterial</p> <p>Gamla symboler för 10-potenser tex Egypten, Kina, Maya</p> <p>$1=2/2=3/3=4/4$</p> <p>Bråk på tallinjen</p> <p>Hälften av antal, 800, 420</p> <p>Tolka och rita $1\frac{1}{3}$ och $\frac{2}{3}$ av antal, tex 12</p>	<p>Måttenheternas konstruktion utifrån decimalsystemet</p> <p>Vardag: 1,5 m, 1,4 l, 37,5 grader</p> <p>Prefixet deci</p> <p>Samband, tal i bråk och decimaltal</p>	<p>Bråk i vardagen</p> <p>Bråk och gamla måttenheter</p> <p>Räkna med bråk</p> <p>Decimaltal och måttenheter</p> <p>$\frac{1}{2} = 0,5$, $\frac{1}{4} = 0,25$</p> <p>$\frac{1}{5} = 0,2$, $\frac{1}{3} = 0,33$</p> <p>Samband mellan bråk, hundradelar och procent på enkel nivå</p> <p>$1 = 100\%$</p> <p>$\frac{1}{2} = 0,5 = 50\%$</p> <p>$\frac{1}{4} = 0,25 = 25\%$</p> <p>$\frac{1}{10} = 0,1 = 10\%$</p> <p>$\frac{1}{100} = 0,01 = 1\%$</p> <p>Huvudräkning, procent ovan</p>	<p>Förlängning, förkortning av bråk</p> <p>Bråkform och blandad form</p> <p>Räkna med bråk</p> <p>Decimaltal och måttenheter</p> <p>Samband bråk – decimaltal – procent</p> <p>Räkna med procent, ränta, ändringar av pris</p> <p>Uppskatta procent</p>
--	---	---	--	--	--	---